

SUN'IY INTELLEKT ASOSIDAGI ILOVALAR YORDAMIDA XORIJIY TIL O'RGANISH SAMARADORLIGI

Ortiqboyeva O'g'iloy Xasan qizi

O'zDJTU universiteti 3-bosqich talabasi

ortiqboyevaogiloy777@gmail.com

Ilmiy rahbar: **Jumayeva Umida Abdurahim qizi**

Annotatsiya. Ushbu maqolada sun'iy intellekt asosidagi ilovalar yordamida xorijiy tillarni o'rganish samaradorligi tahlil qilinadi. Maqolada zamonaviy texnologiyalarning ta'lim tizimiga kirib kelishi, virtual o'quv muhitining afzalliklari hamda o'quvchilarning kommunikativ ko'nikmalariga ta'siri yoritilgan. Shuningdek, sun'iy intellekt asosidagi platformalarning individual yondashuvni ta'minlashdagi o'rni, o'quv jarayonini tashkil etishdagi ahamiyati va mavjud muammolar ko'rib chiqilgan. Tadqiqot natijalari ushbu texnologiyalarning xorijiy til o'rganishda samarali vosita ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: Sun'iy intellekt, xorijiy til, virtual ta'lim, raqamli texnologiyalar, kommunikativ ko'nikma, individual yondashuv, ta'lim samaradorligi.

Abstract. This article analyzes the effectiveness of learning foreign languages through applications based on artificial intelligence. It highlights the role of modern technologies in the education system, the advantages of virtual learning environments, and their impact on students' communication skills. The study also examines the importance of AI-based platforms in providing individualized learning and organizing the educational process, as well as the existing challenges. The results indicate that these technologies are effective tools in foreign language learning.

Keywords: Artificial intelligence, foreign language, virtual learning, digital technologies, communication skills, individualized learning, learning effectiveness.

Аннотация. В данной статье анализируется эффективность изучения иностранных языков с использованием приложений на основе искусственного интеллекта. Рассматриваются роль современных технологий в системе образования, преимущества виртуальной образовательной среды и их влияние на коммуникативные навыки учащихся. Также изучается значение платформ на основе искусственного интеллекта в обеспечении индивидуального подхода и организации учебного процесса, а также существующие проблемы. Результаты исследования показывают, что данные технологии являются эффективным инструментом в изучении иностранных языков.

Ключевые слова: Искусственный интеллект, иностранный язык, виртуальное обучение, цифровые технологии, коммуникативные навыки, индивидуальный подход, эффективность обучения

Kirish. So'nggi yillarda sun'iy intellekt (SI) texnologiyalari ta'lim, iqtisodiyot va tilshunoslik sohasida keng qo'llanilmoqda [4]. Raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi natijasida ta'lim tizimida ham tub o'zgarishlar yuz bermoqda va bu jarayon xorijiy tillarni o'qitish metodikasiga ham sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Ayniqsa, sun'iy intellekt asosidagi ilovalar o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada samarali, qiziqarli va interaktiv shaklga keltirmoqda. Bugungi kunda xorijiy tilni o'rganish nafaqat an'anaviy darslar orqali, balki zamonaviy texnologiyalar yordamida ham amalga oshirilmoqda. SI asosidagi platformalar o'quvchilarning individual

xususiyatlarini hisobga olib, ularga moslashtirilgan ta'limni taqdim etadi. Bu esa o'z navbatida o'quvchilarning mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish, motivatsiyasini oshirish va bilimlarni chuqurroq o'zlashtirish imkonini beradi. Shu bois, sun'iy intellekt asosidagi ilovalarning xorijiy til o'rganishdagi samaradorligini o'rganish dolzarb ilmiy masalalardan biri hisoblanadi.

Asosiy qism. Zamonaviy texnologiyalar bugungi kunda jamiyat taraqqiyotining ajralmas qismiga aylanib bormoqda va ular inson hayotining deyarli barcha sohalariga o'z ta'sirini ko'rsatmoqda. Zamonaviy texnologiyalar hayotimizning deyarli barcha jabhalariga chuqur kirib bormoqda [2]. Bu jarayon ayniqsa ta'lim tizimida yaqqol namoyon bo'lib, yangi pedagogik yondashuvlar va innovatsion metodlarning paydo bo'lishiga sabab bo'lmoqda. Sun'iy intellekt asosidagi ilovalar esa ushbu jarayonning eng ilg'or ko'rinishlaridan biri sifatida e'tirof etilmoqda. Ular yordamida o'quvchilar bilimlarni tezroq o'zlashtirish, mustaqil o'rganish va o'z bilim darajasini baholash imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Shu bilan birga, bu texnologiyalar ta'lim jarayonini yanada qiziqarli va interaktiv shaklga keltiradi. Sun'iy intellekt asosidagi ta'lim vositalarining asosiy afzalliklaridan biri ularning moslashuvchanligi va qulayligidir. An'anaviy ta'limdan farqli ravishda, virtual muhitda vaqt va makon cheklovlari mavjud emas [1]. Bu esa o'quvchilarga istalgan joyda va istalgan vaqtda bilim olish imkonini beradi va ularning mustaqil o'rganish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shuningdek, bunday muhit o'quvchilarning zamonaviy texnologiyalar bilan ishlash malakalarini shakllantiradi. Ular onlayn platformalarda ishlash, elektron hujjatlar bilan ishlash va raqamli etika qoidalariga amal qilish kabi ko'nikmalarni egallaydilar [3]. Bu esa o'z navbatida ularning kelajakdagi kasbiy faoliyatida muhim ahamiyat kasb etadi. Bundan tashqari, SI asosidagi platformalar o'quvchilarning bilim darajasiga mos ravishda individual topshiriqlarni taklif etadi. Shu sababli, ta'lim jarayoni yanada samarali va maqsadga yo'naltirilgan holda tashkil etiladi.

Virtual ta'lim muhiti o'quvchilarning kommunikativ ko'nikmalarini rivojlantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Agar ta'lim jarayoni to'g'ri va samarali tashkil etilgan bo'lsa, o'quvchilar o'zaro muloqot qilish, fikr almashish va muammolarni birgalikda hal qilish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa ularning ijtimoiy va kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantiradi. Aksincha, noto'g'ri tashkil etilgan ta'lim muhiti o'quvchilarning faolligini pasaytirishi mumkin. Shu bois, o'qituvchining roli bu jarayonda alohida ahamiyat kasb etadi. U o'quvchilarni faol ishtirok etishga undashi va ularning o'zaro hamkorligini ta'minlashi zarur.

Sun'iy intellekt asosidagi ilovalar o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda ta'limni tashkil etish imkonini beradi. Har bir o'quvchi o'z bilim darajasi va o'zlashtirish tezligiga mos topshiriqlarni bajaradi. Bu esa differensial yondashuvni samarali amalga oshirish imkonini yaratadi. Shuningdek, SI ilovalari o'quvchilarning xatolarini tezkor aniqlash va ularni tuzatish imkonini beradi. Bu orqali o'quvchilar o'z bilimlarini mustahkamlash va kamchiliklarini bartaraf etish imkoniga ega bo'ladilar. Natijada, o'rganish jarayoni yanada samarali va tizimli tus oladi. Ayniqsa, xorijiy til o'rganishda bunday yondashuv muhim natijalarni ta'minlaydi.

Shu bilan birga, sun'iy intellekt asosidagi ta'lim tizimlarini joriy etishda ayrim muammolar ham mavjud. Ba'zi o'quvchilar internet tarmog'iga yoki zarur texnik qurilmalarga ega emas [6]. Bu esa ularning ta'lim jarayonida to'liq ishtirok etishiga to'sqinlik qiladi va teng imkoniyatlar masalasini yuzaga keltiradi. Bundan tashqari, texnik nosozliklar va internet tezligining pastligi ham ta'lim samaradorligiga salbiy

ta'sir ko'rsatishi mumkin. Shu sababli, ta'lim infratuzilmasini rivojlantirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Davlat va ta'lim muassasalari bu borada zarur shart-sharoitlarni yaratishi lozim. Aks holda, raqamli tafovut yanada chuqurlashishi mumkin.

Umuman olganda, sun'iy intellekt asosidagi ilovalar xorijiy til o'rganish jarayonini tubdan o'zgartirib, yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Ular yordamida ta'lim jarayoni yanada qulay, samarali va zamonaviy tus oladi. O'quvchilarga individual yondashuvni ta'minlash orqali bilim olish sifati sezilarli darajada oshadi. Shu bilan birga, ular zamonaviy raqamli ko'nikmalarni ham egallaydilar. Biroq, mavjud muammolarni bartaraf etish orqali ushbu texnologiyalardan yanada samarali foydalanish mumkin bo'ladi. Kelajakda esa sun'iy intellekt texnologiyalari ta'lim tizimining ajralmas qismiga aylanishi kutilmoqda.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, sun'iy intellekt asosidagi ilovalar xorijiy til o'rganish jarayonini sezilarli darajada takomillashtirish imkonini beruvchi zamonaviy vositalardan biri hisoblanadi. Ushbu texnologiyalar yordamida o'quvchilarga individual yondashuvni ta'minlash, ularning bilim darajasiga moslashtirilgan topshiriqlarni taqdim etish hamda o'quv jarayonini interaktiv va qiziqarli tashkil etish mumkin. Virtual ta'lim muhiti esa o'quvchilarga vaqt va makon cheklovisiz bilim olish imkonini berib, mustaqil o'rganish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu bilan birga, sun'iy intellekt asosidagi ilovalar o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini shakllantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Biroq, bu samaradorlik ko'p jihatdan ta'lim jarayonining to'g'ri tashkil etilishiga bog'liq ekanligi aniqlanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Akramov, K. (2020). *Distance learning systems and their development*. Tashkent: Teacher.
2. Bailey, M. J., & Linder, L. K. (2015). *The impact of technology on communication in the classroom*. New York: Pearson Education.
3. Bakiyev, A., & Ismoilov, R. (2018). *Basic concepts and methodology of virtual education*. Samarkand: Samarkand State University Publishing House.
4. Sobirov, O. O., & Axrorov, A. S. (2025). *O'zbek tili uchun sun'iy intellekt asosida yaratilayotgan til modellari: Imkoniyatlar va muammolar*. In *Davlat tili taraqqiyoti: Muammo va yechimlar* (III respublika an'anaviy ilmiy-amaliy anjumani materiallari). 2025. <file:///C:/Users/User/Downloads/Tilmodellari.pdf>
5. The Impact of Virtual Learning Environments on Students' Interpersonal Communication Skills. (2025). *Journal of Multidisciplinary Sciences and Innovations*, 1(2), 630–632. <https://inlibrary.uz/index.php/jmsi/article/view/89927>
6. Vygotsky, L. S. (1978). Interaction between learning and development. In *Mind in society* (pp. 79–91). Harvard University Press.